

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513204765
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513204765.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov: R. X., rod. P., nar. X. X.. XXXX, bytom P. P. č. XX, XXX XX Z., štátna občianka SR, 2. U. X., nar. XX. X. XXXX, bytom P. P. č. XX, XXX XX Z., štátny občan SR, oboch právne zastúpených advokátom JUDr. Vladimírom Komanom, so sídlom v Starej Ľubovni 064 01, ul. 17. novembra 31, proti žalovaným: 1. U. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. P. č. XX, XXX XX Z., štátny občan SR, 2. X. X., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. P. XX, XXX XX Z., štátna občianka SR, oboch právne zastúpených advokátom JUDr. Jozefom Karabášom, so sídlom v Sabinove, 083 01, Ružová č. 10, o vydanie predbežného opatrenia vo veci vydržania práva vecného bremena, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6C/176/2013 - 18 zo dňa 29. 10. 2013, zhodou hlasov členov senátu takto :

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa tak, že nariaďuje žalovaným v 1. a 2. rade znášať, aby cez nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území P. P. zapísané na LV č. XXX ako parcela KN-E č.1375/4 - orná pôda o výmere 209 m² a na LV č. XXX parcela KN-E 1072/8 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 54 m², v rozsahu vyznačenom v geometrickom pláne zo dňa 25. 8. 2011 tvoriacom súčasť znaleckého posudku č. 11/2011 vypracovaného Ing. R. Z. dňa 14. 9. 2011 vo veci sp. zn. 2C/104/2010, mali žalobcovia v 1. a 2. rade, ako aj nimi poverené osoby, dočasne prístup do budovy garáže nachádzajúcej sa v katastrálnom území P. P. postavenej na parcele KN-C č. 8 - záhrady o výmere 247 m², zapísanej na LV č. X/XX, a to pešo a osobným motorovým vozidlom za účelom zaparkovania a výjazdu osobného motorového vozidla z budovy garáže a do garáže, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/104/2010.

V prevyšujúcej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

Z r u š u j e uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením nariadil odporcovi (v ďalšom texte žalovanému - § 79 ods. 1 O.s.p.) U. X., nar. XX. XX. XXXX, P. P. XX a manželke X. X., rod. T., nar. XX. XX. XXXX, P. P. XX, aby cez nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k.ú. P. P. zapísanú na LV č. XXX ako KN E parc. 1375/4 - orná pôda o výmere 209 m² a na LV č. XXX ako KN E parc. č. 1072/8 - zastavané

plochy a nádvoría o výmere 54 m², dočasne umožnil prístup k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. P. P. postavenej na parc. KN C č. 8 - záhrada o výmere 247 m², zapísanej na LV č. XXX, a to žalobcovi v 1. a 2. rade, ako aj ním povereným osobám, a to pešo a osobným motorovým vozidlom odo dňa právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, a to v rozsahu vyznačenom na situačnom nákrese s tým, že toto predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného ukončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/104/2010.

Ako dôvod uviedol, že žalobcovia ešte dňa 30. 3. 2010 doručili súdu návrh na určenie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu nadobudnutému vydržaním, ktoré pozostáva z práva prechodu peši a osobným motorovým vozidlom cez pozemky nachádzajúce sa v k.ú. P. P., pôvodne zapísané na LV č. XXX parc. KN E č. 1072/8 o výmere 52 m² - zastavané plochy a nádvoria a parc. KN E č. 1375/4 - orná pôda o výmere 209 m². Predmetné konanie je vedené pod sp. zn. 2C/104/2010. Predmetom konania je pozemok, ktorý užívajú žalobcovia

ako príjazdovú cestu ku garážam, ktoré sú postavené na parc. KN C č. 8. Prístup k tejto garáži majú žalobcovia jedine cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných, a to cez parc. KN E č. 1072/8 a parc. KN E č. 1375/4. Tieto skutočnosti vyplývajú jednak z podaného návrhu, priloženej fotodokumentácie, ako aj zo súdneho spisu sp. zn. 2C/104/2010. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní postavili na parc. KN E 1375/4 železnú bránu, ktorú uzamkli, žalobcovia stratili prístup k svojej nehnuteľnosti a k motorovým vozidlám umiestneným na parc. KN C č. 8, čím došlo k zásahu do ich vlastníckeho práva. Z pripojeného spisu sp. zn. 2C/104/2010 vyplýva, že žalobca v 2. rade sa domáha určenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nadobudnutému vydržaním, a to práva prechodu peši a motorovým vozidlom cez pozemky žalovaných. Predmetné konanie je prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp. zn. 5C/108/2012. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia v dôsledku konania žalovaných, t.j. výstavbou železnej brány, stratili prístup k svojej nehnuteľnosti na parc. č. KN C 8 i hnutelným veciam, ktoré sa nachádzajú na tejto nehnuteľnosti, súd dospel k záveru, že je potrebné návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť a poskytnúť tak žalobcom dočasnú ochranu - umožnenie prístupu k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/104/2010.

Ďalším výrokom uznesenia súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Súd tak rozhodol podľa § 151 O.s.p., podľa ktorého súd môže priznať účastníkovi náhradu trov konania len vtedy, ak účastník o náhradu trov konania požiada. V podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobcovia o náhradu trov konania nepožiadali a žalovaným žiadne trovy nevznikli. Preto súd vyslovil, že náhradu trov konania nepriznáva žiadnemu z účastníkov.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní. Navrhli napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Ako dôvod uviedli, že súd neúplne zistil skutkový stav a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázali na to, že napadnutým uznesením sa im ukladá povinnosť umožniť prístup k nehnuteľnosti postavenej na parc. KN C č. 8, pričom

a neuvádza, o akú konkrétnu nehnuteľnosť sa má jednať. Zároveň nie je jasné, aké poverené osoby má súd na mysli, keď im priznáva právo prístupu. Taktiež nie je z uznesenia zrejмый rozsah povinností žalovaných, ktorý má byť zachytený, resp. vyznačený v situačnom „nákrese“. Z týchto dôvodov považujú napadnuté rozhodnutie za nezrozumiteľné, predčasné a nepreskúmateľné. Žalobcovia vo svojom návrhu úmyselne zavádzajú a uvádzajú nepravdivé tvrdenia. Tvrdenie, že v garáži na spornej parcele má parkovať traktor, je zjavne nepravdivé. Z priložených fotografií je jasne vidieť, že do uvedenej garáže by sa traktor svojimi rozmermi nevošiel. Ten parkuje za rodinným domom žalobcov na parc. č. 8, ku ktorému majú žalobcovia voľný prístup cez parc. č. 360. Preto tvrdenie žalobcov, že im je znemožnený prístup k ich stavbe, v ktorom sa nachádza motorové vozidlo a traktor a že z toho dôvodu je veľmi pravdepodobné, že dôjde k znehodnoteniu úrody a tým k vzniku značných nákladov, nakoľko bude potrebné tieto suroviny v zimnom období nakupovať, je zavádzajúce a nezakladá sa na pravde. Prístup k traktoru majú cez parc. č. 360. Uvedené motorové vozidlo stalo na parc. č. 8 celú zimu 2012 a žalobcovia ho po celú túto dobu nevyužívali. Ak teda žalobcovia trpeli takýto stav počas takého časového obdobia, akým je takmer rok, potom nie je možné túto situáciu riešiť vydaním predbežného opatrenia, ktoré je inštitútom dočasnej povahy. Skutočnosť, že na parc. č. 8 je postavená garáž, ani skutočnosť, kto je vlastníkom tejto garáže a v nej zaparkovaných motorových vozidiel alebo traktora, žalobcovia neosvedčili. Predbežným opatrením nemožno prejudikovať konečné riešenie právneho vzťahu, ktorý je predmetom konania vo veci určenia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu vydržaním a jeho trpenie pod sp. zn. 2C/104/2010, ktoré je v súčasnosti prerušené z dôvodu návrhu žalobcov zo dňa 24. 9. 2012 z dôvodu potreby určiť vlastníctvo k spornej ploche, pričom konanie o určenie vlastníctva

k spornej ploche je vedené pod sp.zn. 5C/108/2012. Navrhované predbežné opatrenie nepovažujú žalovaní za primerané zabezpečenému nároku. V tejto súvislosti poukázali aj na žiadosť obce P. P. zo dňa 21. 3. 2012, ktorou obec žiada o zachovanie miestnej komunikácie na parc. č. 309 tak, aby táto bola zachovaná ako doteraz a slúžila obyvateľom celej ulice V.. Nakoniec aj súdny znalec Ing. Z. v znaleckom posudku č. 11/2011 konštatoval, že do pozemku C KN 309 a tým aj do pozemku E KN 1375/4 žalobcovia zasahujú stavbou, t.j. časťou drevenej garáže a pletivovým plotom. Žalobcovia nepreukázali ujmu, ktorá by bola primeraná ujme vzniknutej žalovaným. Po doručení predbežného opatrenia, avšak pred nadobudnutím jeho právoplatnosti, žalobcovia neoprávnene odstránili železnú bránu vo vlastníctve žalobcu (zrejme žalovaného), ktorá je umiestnená na parc. KN E č. 1375/4. Žalovaný po tom, čo si zakúpil nové osobné motorové vozidlo, sa snažil postaviť garáž na parc. č. E KN 1072/8 a 1375/4, avšak na základe oznámenia obce zo dňa 20. 11. 2012 mu obec nedala súhlas na výstavbu garáže. K odvolaniu žalovaní pripojili fotografie, z ktorých vyplýva, že v septembri 2013 žalobca traktor voľne užíval, pričom tento parkoval na parc. C KN č. 8, buď na dvore pred jeho rodinným domom, alebo na dvore za rodinným domom. Ako vstup na tieto miesta žalobca bez problémov užíval bránu, ktorá slúži ako hlavný vchod k rodinnému domu, resp. z parc. C KN č. 360. Žalobcovia nepreukázali, že definitívna súdna ochrana ohrozeného alebo porušeného práva vyžaduje aj dočasnú ochranu (súdnú procesnú prevenciu). Navyše základnou zásadou, ktorou sa spravuje inštitút predbežného opatrenia je, že nemožno pripustiť, aby predbežným opatrením opravený dosiahol to, čo možno dosiahnuť len rozhodnutím vo veci samej.

Pretože rozhodnutie o predbežnom opatrení nie je rozhodnutím vo veci samej, preskúmal odvolací súd napadnuté uznesenie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214

ods. 2 O.s.p.). Pri tomto preskúmaní bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený toto uznesenie preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaných je opodstatnené len v nepatrnej časti.

V preskúmvanej veci došlo k vydaniu predbežného opatrenia v priebehu konania vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2C/104/2010, ktorého predmetom je určenie, že terajší žalobca v 2. rade nadobudol vydržaním právo zodpovedajúce vecnému bremenu pozostávajúce z jeho práva prechodu peši a motorovým vozidlom cez pozemky terajšieho žalovaného v 1. rade, zapísaných na LV č. XXX, ako KN E parc. č. 1072/8 vo výmere 54 m² a KN E parc. č. 1375/4. V dôsledku toho sa jedná o predbežné opatrenie vydané podľa § 102 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie.

Nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak navrhovateľ takéhoto opatrenia osvedčí existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi, ktorý si vyžaduje dočasnú úpravu, pričom takáto dočasná úprava je neodkladne potrebná. Môže byť pritom vydané len také predbežné opatrenie, ktorým sa nevytvorí nenávratný stav a ktorým sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Výrok predbežného opatrenia nemôže byť v zásade totožným s výrokom rozhodnutia vo veci samej. Obsahová zhoda výroku predbežného opatrenia s výrokom navrhovaného meritórneho rozhodnutia však neznamená nenávratnosť stavu vytvoreného predbežným opatrením. Základným účelom predbežného opatrenia by malo byť udržanie právneho a skutkového stavu, ktorý existoval v minulosti a ktorý bol narušený konaním niektorého z účastníkov. V konečnom dôsledku účelom predbežného opatrenia je, aby ohrozený účastník mohol spor začať alebo mohol už v začatom spore nerušene uplatňovať svoj nárok bez toho, aby sa obával, že zdĺhavosť súdneho konania nebude mať v konečnom dôsledku za následok vznik škody či inej ujmy vyvolanej konaním protistrany.

Dokazovaním vykonaným vo veci sp. zn. 2C/104/2010 je možno mať za osvedčené tvrdenie žalobcov, že po časove neobmedzenú dobu tak právni predchodcovia žalobcov, ako aj iní občania obce, používali parcely KN E č. 1072/8 a parc. KN E č. 1375/4 na prechod peši alebo na prehánanie dobytká. Podobne bolo osvedčené, že približne pred 30-timi rokmi právni predchodcovia žalobcov postavili na parc. KN C č. 8 drevenú budovu garáže s bránou smerujúcou do parc. KN E č. 1375/4 a túto nehnuteľnosť spolu

s parc. KN E č. 1072/8 užívali aj na prejazd motorového vozidla zaparkovaného v tejto garáži. Podľa tvrdenia žalobcov stalo sa tak so súhlasom právnych predchodcov žalovaných. Podľa výpisu z listov vlastníctva č. XXX mali žalovaní sa stať vlastníckymi sporných nehnuteľností na základe kúpnej

zmluvy zo dňa 30. 10. 2003, resp. na základe vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zo dňa 24. 4. 2009.

Podľa podaného návrhu doloženého fotografiami mali žalovaní v mesiaci jún 2013 postaviť na parc. KN E č. 1375/4 železnú bránu, ktorú dňa 31. 8. 2013 uzamkli a tým znemožnili žalobcom prístup ku garáži postavenej na prac. KN C č. 8. Tým došlo k narušeniu užívacieho stavu pretrvávajúceho podľa žalobcov po dobu cca 30 rokov, keď žalobcom bolo

znemožnené parkovať osobné motorové vozidlo v garáži postavenej na parc. KN C č. 8. Vzhľadom na zaústeniu brány garáže priamo do parc. KN E č. 1375/4 je nemožné zabezpečiť prístup do tejto garáže inou cestou. Keďže parkovanie osobného motorového vozidla žalobcov mimo garáže je spojené s reálnou hrozbou poškodenia vozidla minimálne v súvislosti s negatívnym vplyvom poveternostného prostredia, je osvedčená naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Za opodstatnené odvolací súd považuje odvolanie žalovaných len v tých častiach, v ktorých namietajú terminologickú nepresnosť či neúplnosť preskúmaného rozhodnutia. Tak predbežným opatrením súd nariadil „dočasne umožnil prístup k nehnuteľnosti ... postavenej na parc. KN C č. 8“. Touto nehnuteľnosťou by mala byť budova garáže. Doteraz vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že budova garáže je stavbou spojenou so zemou pevným základom a teda nie je ani nehnuteľnosťou (§ 119 ods. 2 Občianskeho zákonníka) alebo či ide o hnutelnú vec. Preto odvolací súd namiesto pojmu „nehuteľnosť“ použil pojem „budova garáže“.

Podobne predbežné opatrenie odkazuje na bližšie nekonkretizovaný „situačný náčrt“. Z obsahu spisu je zisťiteľné, že sa jedná o časť geometrického plánu vypracovaného Ing. R. Z. dňa 14. 9. 2011, dňa 25. 8. 2011 tvoriaceho súčasť spisového materiálu vo vec sp. zn. 2C/104/2010, ktorého rovnopis bol doručený obom sporným stranám. Upresnením listiny, na ktorej má byť vyznačený rozsah práva prechodu a prejazdu, došlo k odstráneniu aj tejto vady preskúmaného rozhodnutia.

V súlade s námietkou žalovaných o neprimeranom obmedzení ich vlastníckeho práva takto vymedzeným rozsahom užívania týchto pozemkov žalobcami odvolací súd upresnil účel a tým aj rozsah takéhoto užívania tak, že účelom je prejazd osobného motorového vozidla do a z budovy garáže postavenej na parc. KN C č. 8.

V súvislosti so zákonným znením predbežných opatrení uvedeným v § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. odvolací súd aj uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť znášať (strpieť), aby žalobcovia v 1. a 2. rade a nimi poverené osoby mohli užívať pozemky vo vlastníctve žalovaných v rozsahu a za účelom uvedeným v tomto predbežnom opatrení.

Pod pojmom „poverené osoby“ je treba rozumieť osoby, ktoré na základe splnomocnenia žalobcov vstupujú na pozemky žalovaných za účelom prechodu či prejazdu smerom do budovy garáže. Jedná sa teda o osoby, ktoré tak robia so súhlasom žalobcov.

Aj keď v konečnom dôsledku sa výrok preskúmaného predbežného opatrenia zmenil v relatívne nepodstatných častiach, v záujme preskúmateľnosti a zrozumiteľnosti

súdneho rozhodnutia odvolací súd zmenil celý výrok napadnutého uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (§ 220 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že o trovách vzniklých v konaní o návrhu žalobcov na vydanie predbežného opatrenia má byť v súlade s § 145 O.s.p. rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej, odvolací súd v súlade s § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil výrok tohto uznesenia, ktorým bolo rozhodnuté o nepriznaní náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.